

Dosarul nr. 3ra-57/2023
2-17143277-01-3ra-19012023

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. G. Cazacu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

ÎNCHEIERE

29 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Primarul General al municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău și Elvirei Ciuntu, persoană terță Ion Ciuntu cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 14 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse cererile de apel depuse de Consiliul municipal Chișinău și Ion Ciuntu și a fost menținută hotărîrea din 27 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La 16 februarie 2017, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată, împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău și Elvirei Ciuntu, persoană terță Ion Ciuntu cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 6/23-2 din 19 decembrie 2016 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată asupra lotului de pământ din xxxxxx”, s-a decis autentificarea dreptului de proprietate privată asupra lotului de pământ cu suprafața de 738 m.p. din xxxxxx.

A indicat, că Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat în conformitate cu art. 64 din Legea privind administrația publică locală, a efectuat controlul sub aspectul legal al deciziei menționate și a constatat că aceasta a fost adoptată cu încălcarea prevederilor legislației în vigoare, iar prin notificarea nr. 1304/OT4-47 din 05 ianuarie 2017, a solicitat abrogarea deciziei, ca fiind adoptată contrar legislației.

A arătat, că autoritatea publică locală nu a examinat notificarea în termenul stabilit la art. 68 din Legea privind administrația publică locală, motive pentru care, s-a considerat îndreptățit să depună prezenta acțiune în instanță.

Reclamantul a invocat că, potrivit datelor din Registrul bunurilor imobile, proprietarul terenului vizat în decizia notificată este Republica Moldova, astfel că, Consiliul municipal Chișinău nu putea decide referitor la înstrăinarea unui bun ce nu-i aparține cu drept de proprietate.

A susținut, că contractul de vânzare-cumpărare încheiat între Primăria municipiului Chișinău și Elvira Ciuntu, precum și titlul de autentificare eliberat în baza deciziei contestate, sunt lovite de nulitate absolută, așa cum, Consiliul municipal Chișinău nu putea emite acte de dispoziție în privința unui bun imobil ce nu-i aparținea cu drept de proprietate.

În aceste condiții, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a solicitat admiterea acțiunii, anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 6/23-2 din 19 decembrie 2016, anularea contractului de vânzare-cumpărare încheiat între Primăria mun. Chișinău și Ciuntu Elvira și anularea titlului de autentificare eliberat pe terenul vizat în decizia contestată.

Prin hotărârea din 5 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost admisă acțiunea înaintată de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Chișinău, persoane terțe Elvira Ciuntu, Agenția Proprietății Publice cu privire la anularea deciziei. A fost anulată decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 6/23-2 din 19 decembrie 2016 cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată asupra lotului de pământ din xxxxxx.

A fost anulat contractul de vânzare-cumpărare nr. 384 din 06 februarie 2017 încheiat între Primăria mun. Chișinău și Elvira Ciuntu asupra lotului de teren din xxxxxx, nr. cadastral xxxxxx și titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren din xxxxxx, nr. cadastral xxxxxx.

La 25 septembrie 2019, Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău au declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 05 septembrie 2019.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2019 a fost declarat inadmisibil apelul depus de Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău împotriva hotărârii din 05 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

La 07 februarie 2020, Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău au declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2019, solicitând casarea încheierii contestate, repunerea în termen a cererii de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 11 martie 2020, recursul depus de Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău a fost declarat inadmisibil.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 22 iulie 2021 a fost admisă cererea de revizuire depusă de Ion Ciuntu și Elvira Ciuntu, a fost casată hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 05 septembrie 2019 și a fost dispusă rejudecarea cauzei. A fost atras în calitate de persoană terță Ion Ciuntu.

Prin hotărârea din 27 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă integral acțiunea depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat. A fost anulată decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 6/23-2 din 19 decembrie 2016 cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată asupra lotului de pământ din mun. Chișinău, xxxxxx. A fost anulat contractul de vânzare-cumpărare nr. 384 din 06 februarie 2017, încheiat între Primăria municipiului Chișinău și Elvira Ciuntu asupra lotului de teren din mun. Chișinău, xxxxxx, cod cadastral xxxxxx și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren din mun. Chișinău, xxxxxx, cod cadastral xxxxxx.

Din materialele cauzei rezultă că, la 01 iulie 2022 Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău au recepționat copia dispozitivului primei instanțe și la 24 iulie 2022 au depus cerere de apel nemotivată (f.d. 128, 129, 134).

La 12 octombrie 2022 Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău au depus motivarea apelului, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f.d. 144-145, 149-159, vol. II).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind depus în termen, atât apelul nemotivat, cât și apelul motivat al Consiliului mun. Chișinău împotriva hotărârii din 27 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin încheierea din 09 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibilă cererea Elvirei Ciuntu de alăturare la cererea de apel depusă de către Consiliul mun. Chișinău, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 27 iunie 2022 (f.d. 174-175, vol. II).

Prin încheierea din 09 noiembrie 2022 a fost declarat inadmisibil apelul declarat de Cristina Damian în interesele Primarului General al mun. Chișinău împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 27 iunie 2022 (f.d. 176-178, vol. II).

Prin încheierea din 23 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea lui Ion Ciuntu cu privire la repunerea în termen a apelului, a fost repusă în termen cererea de apel depusă de Ion Ciuntu împotriva hotărârii din 27 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 184-185, vol. II).

Prin decizia din 14 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse cererile de apel depuse de Consiliul mun. Chișinău și Ion Ciuntu și a fost menținută hotărârea din 27 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 197, 197-204, vol. II).

La 22 decembrie 2022 Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău au depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 14 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f.d.206).

Au indicat că motivarea recursului va fi prezentată după notificarea deciziei motivate a instanței de apel.

La 04 ianuarie 2023 Curtea de Apel Chișinău a notificat decizia motivată Consiliului mun. Chișinău și Primarului general al mun. Chișinău (f.d.209, vol. II).

Curtea Supremă de Justiție a expediat la 07 februarie 2023 în adresa Oficiului teritorial al Cancelariei de Stat, Elvirei Ciuntu și Ion Ciuntu copia recursului nemotivat depus de Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței.

Examinând admisibilitatea recursului depus de către Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se rețin următoarele considerente.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

La rândul său, art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, reglementează expres că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

În conformitate cu art. 97 din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Totodată, în temeiul art. 109 din același cod, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Prin prisma normelor enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că decizia motivată a Curții de Apel Chișinău a cărei casare a fost solicitată în prezentul recurs a fost notificată recurenților Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău la data de 04 ianuarie 2023, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele dosarului (f.d.209, vol. II).

Coroborând normele legale precitate, se constată că începutul curgerii termenului de depunere a motivării recursului este ziua imediat următoare datei calendaristice notificării deciziei, adică ziua de 05 ianuarie 2023 (zi de joi), iar ultima zi fiind data de 03 februarie 2023 (zi de vineri).

Distinct acestor circumstanțe, recurenții nu și-a executat obligația procesuală pozitivă și nu au depus motivarea recursului la Curtea Supremă de Justiție în termenul prevăzut de lege.

Sub aspectul dat completul notează că, recursul depus împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat. Respectiv, dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare

corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură să facă vizibile ilegalitatea deciziei contestate.

Așadar, recurenții Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău nu s-au conformat prevederilor legale și au formulat o simplă cerere de recurs nemotivată, fără a evidenția motivele ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se doar la manifestarea dezacordului față de soluția pronunțată în apel. Această circumstanță face imposibilă exercitarea controlului judiciar de către instanța investită cu soluționarea căii de atac.

Mai cu seamă că în cererea de recurs nemotivată, însăși Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău au evidențiat că motivarea recursului va fi prezentată după recepționarea deciziei motivate a Curții de Apel Chișinău.

Or, în recurs nu este suficientă simpla expunere a dezacordului cu soluția instanței judecătorești, ci este necesară motivarea cu indicarea temeiurilor de ilegalitate pe care se întemeiază calea de atac, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o decizie neîntemeiată. Condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implică determinarea greșelilor anume imputate instanței ierarhice inferioare, cu expunerea argumentată a criticilor în fapt și în drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră că circumstanțele descrise supra evidențiază caracterul echivoc al recursului depus de Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău, or, ultimii fiind interesați în soarta soluționării prezentului litigiu, urmau să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță prin depunerea motivării recursului în termenul stabilit de lege, care să corespundă exigențelor impuse de legiuitor, condiție însă ce nu se atestă la caz.

Din aceste considerente și având în vedere că în cazul examinării recursului depus de Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l declara inadmisibil, or, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (Van Harn împotriva Germaniei).

În conformitate cu art. 193, art. 230, art. 245 alin. (2), art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Primarul General al municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru